

# РЕШЕНИЕ

№ 41687

гр. София, 12.12.2025 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 41 състав, в**  
публично заседание на 27.11.2025 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Луиза Христова**

при участието на секретаря Мариана Велева, като разгледа дело номер **10663** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК. Образувано е по жалба на Р. В. от Р., чрез адв. Д., срещу писмо № 94В-00-387 от 22.08.2025г. на кмета на община [населено място], в което е обективиран отказ на жалбоподателя да се издаде удостоверение за раждане. Жалбоподателят посочва, че родителите му са български граждани – роден иса в България, сключили са брак в България и са заминали за Турция на 10.08.1989г. Жалбоподателят е роден там на 08.12.1989г. На 26.02.1990г. родителите му са получили турско гражданство, но не са се отказвали от българското си гражданство. Следователно и по силата на чл.3 от ЗБГ те са български граждани. Жалбоподателят съответно е български гражданин по произход съгласно чл. 8 от ЗБГ. Поради това не е необходимо да се провежда процедура по реда на Наредба №1 от 1999г. за прилагане на гл.V от ЗБГ. По изложените доводи моли да се отмени оспорения отказ и да се укаже на ответника да издаде български акт за раждане на жалбоподателя, както и да се присъдят сторените по делото разноски. Подробни съображения излага в писмени бележки по съществото на спора.

Ответникът - кмета на община [населено място], редовно призован, в молба от 20.11.2025г. чрез процесуалния си представител оспорва жалбата. Счита същата за неоснователна и моли да бъде отхвърлена. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност. Съдът, като прецени доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено следното:

Производството пред административния орган е започнало по заявление с вх. № 94В-00-387/03.07.2025 г., депозирана от Р. В. от Р., чрез адв. Д., с искане за съставяне на акт за раждане на български гражданин, който има акт за раждане, съставен в чужбина. Същият е приложен към

заявлението, като от него е видно, че жалбоподателят е [дата на раждане] в [населено място], и е записан в акта за раждане № 216 от 25.01.2023 г., с родители баща: И. В. и майка Б. В.. Представено е заверено за вярност свидетелство за раждане на турски език. Видно от удостоверение за идентичност на имена №1 от 02.01.2023г., лицето И. В. е придобил турско гражданство на 26.02.1990г. и е с предишно име И. Ф. М.. Видно от удостоверение за идентичност на имена №190 от 01.02.2023г., лицето Б. В. е придобила турско гражданство на 26.02.1990г. и е с предишно име Б. Х. Б.. Приложени са копия от личните карти на И. Ф. М. и Б. Х. Б. с валидност съответно до 23.04.2034г. и 03.07.2034г.

С писмо № 04-14-34 от 14.08.2025г. директорът на дирекция Г. при Община [населено място] е отправил запитване до Министерството на правосъдието относно българското гражданство на И. Ф. М. и Б. Х. Б. към 08.12.1989г., когато е роден жалбоподателя. В отговор от 15.08.2025г. директорът на дирекция БГ при МП е посочил, че за установяване наличието на българско гражданство с оглед съставяне на български акт за раждане, е необходимо да се инициира производство по чл. 39 от ЗБГ за жалбоподателя, като същият подаде заявление до МП и приложи документите по чл. 15, ал.2 от Наредба №1 от 19.02.1999г.

Към преписката са приложени удостоверения за раждане на Б. Х. А. и И. Ф. М., както и удостоверение за граждански брак между двете лица, въз основа на който съпругата е приела фамилията на съпруга си – М..

При така събраните доказателства, с писмо изх. № 94В-00-387/1/22.08.2025 г. на кмета на община [населено място] жалбоподателят е уведомен, че във връзка със заявление за съставяне на акт за раждане на база чужд документ за раждане не е възможно да се състави български акт за раждане, тъй като основния фактор за това е гражданството. Тъй като родителите на жалбоподателя не са предоставили акт за раждане на детето им в срока по чл. 70, ал.1 от ЗГР, за него няма вписване в регистъра на актовете за гражданско състояние. След като по безспорен начин не може да се установи, че към момента на раждането жалбоподателят е имал родител български гражданин, актът за раждане се съставя след като това бъде установено по реда на Наредба №1 от 1999г. В случая такава процедура не е проведена и изискванията на чл. 12, ал.7 от Наредба № РД-02-20-9 от 21.05.2012г. не са изпълнени. Поради това е отказано съставяне на акт за раждане на жалбоподателя. Отказът е съобщен на жалбоподателя на 26.08.2025г., а жалбата срещу него е подадена на 09.09.2025г.

При така установеното от фактическа страна, съдът обосновава следните правни изводи:

Жалбата е допустима като е подадена от надлежна страна срещу подлежащ на оспорване акт – отказ да бъде издаден български акт за раждане, и в законоустановения срок. Разгледана по същество е неоснователна.

Обжалваният отказ е издаден от материално и териториално – компетентен орган по чл. 4, ал. 3 от ЗГР - кмета на община [населено място], с оглед последният постоянен адрес на родителите на жалбоподателя.

Административният акт е в установената форма, като макар и твърде лаконичен, съдът приема, че съдържа фактически основания за издаването му.

Съгласно чл. 69 ЗГР гражданите на Република България, които се намират в чужбина, могат да поискат при спазване на българските или местните закони съставянето на актове за гражданско състояние от съответния български дипломатически или консулски представител, или от чуждестранните местни органи по гражданското състояние в мястото, където са настъпили събитията, подлежащи на регистрация. Съгласно чл. 70, ал. 1 ЗГР български гражданин, който е поискал от местен орган по гражданското състояние в чужбина съставянето на акт за гражданско състояние, е длъжен да се снабди със заверен препис или извлечение от съставения акт и не по-

късно от шест месеца след съставянето му да го предаде или изпрати на българския дипломатически или консулски представител в тази страна, като същевременно му съобщи постоянния си адрес в Република България. В чл. 70, ал. 2 ЗГР е посочено, че ако българският гражданин не е могъл да предаде или изпрати съставения от местен орган по гражданското състояние в чужбина акт на български дипломатически или консулски представител, той може да го представи направо на длъжностното лице по гражданското състояние в общината по постоянен адрес съгласно чл. 72, ал. 2, т. 1, 2 и 3, заедно с легализиран и заверен превод на български език. Разпоредбата на чл. 70, ал. 4, т. 1 ЗГР предвижда, че преписите и извлеченията от актовете за гражданско състояние по ал. 1 не се нуждаят от легализация, когато произхождат от държава, която е ратифицирала Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове.

Не е спорно между страните, че жалбоподателят е роден през 1989 г., към който момент е действал Закона за българското гражданство, обнародван в ДВ, бр. 79 от 11.10.1968 г. и отменен 19.02.1999 г. Съгласно действащата норма към 1989 г. на чл. 6 от ЗБГ(отм.) български гражданин по произход е всяко лице, на което родителите или единият родител е български гражданин. Според чл. 16 от ЗБГ (отм.) български гражданин може да придобие чуждо гражданство само ако предварително бъде освободен от българско гражданство. Съгласно чл. 25, ал.1 от Конституцията на РБългария български гражданин е всеки, на когото поне единият родител е български гражданин, или който е роден на територията на Република България, ако не придобива друго гражданство по произход. Българско гражданство може да се придобие и по натурализация. Не е спорно между страните, че жалбоподателят е роден в Република Турция, като същият е признат за гражданин на тази държава.

Съгласно чл. 39 от ЗБГ по молба на заинтересованото лице МП издава удостоверение за гражданство, в което се посочва дали лицето е или не е български гражданин съгласно регистрите, които се водят в министерството. Право да искат информация за гражданството на лицата имат и органите на съдебната власт, министерствата и органите на местното самоуправление и местната администрация, в рамките на тяхната компетентност и в случаите определени със закон. Установяването на българско гражданство по чл. 39 ЗБГ се извършва по реда на чл. 15 от Наредба № 1 от 19.02.1999 г. за прилагане на глава пета от Закона за българското гражданство, като заинтересуваното лице подава молба по образец до Министерството на правосъдието и прилага документите, посочени в чл. 15, ал.2 от Наредба № 1/1999 г. Молбата и документите се подават чрез общината по постоянния му адрес или чрез общината по местожителство или постоянен адрес , която ги изпраща служебно на Министерството на правосъдието, като прилага справка по регистрите за гражданското състояние от съответната община или кметство относно гражданството на лицето. Въз основа на горното съдът приема, че единственият компетентен административен орган, който удостоверява този факт, чрез надлежни вписвания в своите регистри, е Министерство на правосъдието. Именно това удостоверяване от компетентните длъжностни лица, издадено в кръга на службата им и в установената форма, има обвързваща материална доказателствена сила. /в тази насока решение на ВАС, постановено по адм.д. № 12517/2018 г./

В случая от доказателствата по делото е видно, че МП не е сезирано от жалбоподателя за издаване на удостоверение по чл. 39 от ЗБГ. Жалбоподателят твърди, че такова не е необходимо, като се позовава на нормата на чл. 3 от ЗБГ, действаща към настоящия момент, съгласно която български гражданин, който е и гражданин на друга държава, се смята само за български гражданин при прилагането на българското законодателство, освен ако в закон е предвидено друго. Съдът счита, че за преценка дали едно лице е български гражданин по произход, следва да

се приложи Закона за българското гражданство, обнародван в ДВ, бр. 79 от 11.10.1968 г. и отменен 19.02.1999 г., тъй като гражданството което е придобил жалбоподателят при раждането му се определя от факта на раждането и действащата към този момент правна норма. В случая това е станало през 1989г., а през 1990г. родителите му са придобили турско гражданство. Не е ясно дали същите са подали молба за освобождаване от българско гражданство преди придобиване на турското, респ. дали към датата на раждане на жалбоподателя същите са били български граждани. Поради това са правилни доводите на ответника, че не може да се установи по категоричен начин, че родителите на Р. В. са български граждани към датата на неговото раждане. Следователно не са налице и предпоставките за съставяне на акт за раждане на база чужд документ за раждане. Това е така, защото нормите на чл. 69 и следващи от ЗГР дават възможност на български граждани да поискат от местната администрация съставяне на актове за гражданско състояние. В случая не е доказана първата кумулативна предпоставка посочена в нормите на чл. 69 и следващи от ЗГР, а именно жалбоподателят да е български гражданин. Следва да се посочи, че има разлика между понятията български гражданин и лице от български произход. В случая от събраните по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е лице от български произход, т.к. родителите му са българи, но това не прави автоматично лицето български гражданин. В тази насока е и нормата на чл.15, ал.1 във връзка с §2, т.1 от ДР от ЗБГ, която сочи, че лице, което не е български гражданин, може да придобие българско гражданство по натурализация, без да са налице условията по чл. 12, ал. 1, т. 2, 4, 5 и 6, ако отговаря на едно от следните изисквания:1. е от български произход;2. осиновен е от български гражданин при условията на пълно осиновяване; 3. единият му родител е български гражданин или е починал като български гражданин.

След като българското гражданство на родителите на жалбоподателя не е установено и раждането на жалбоподателя не е вписано в регистрите на актовете за гражданско състояние и в регистъра на населението, то ответникът правилно е приложил разпоредбата на чл. 12, ал.7 от Наредба № РД-02-20-9 от 21.05.2012г., според която когато по данните от регистъра на населението или от представения препис или извлечение не може да бъде установено по безспорен начин, че към момента на раждането лицето е имало родител български гражданин, актът за раждане се съставя, след като това бъде установено по реда на [Наредба № 1 от 1999 г. за прилагане на глава пета от Закона за българското гражданство](#) (ДВ, бр. 19 от 1999 г.). Следователно жалбоподателят следва да проведе първо процедурата по чл. 39 от ЗБГ и едва след като се снабди с удостоверение за българско гражданство, да подаде заявление за издаване на акт за раждане. Това е така, защото длъжностното лице, пред което е направено искане за издаване на български акт за раждане на лице, родено в чужбина, а също и съдът, нямат правомощия да изследват и да се произнасят по спорни въпроси, свързани с гражданството на лицето. Длъжностното лице съставя български акт за раждане само ако представените документи удостоверяват наличието на българско гражданство. След като от представените от жалбоподателя документи не се установява безспорно, че е български гражданин, няма основание да му бъде съставен български акт за раждане. В този смисъл РЕШЕНИЕ № 9129 ОТ 23.07.2024 Г. ПО АДМ. Д. № 11809/2023 Г., III ОТД. НА ВАС.

С оглед на това, съдът намира, че постановеният отказ е издаден от компетентен орган, в установената от закона форма, като при издаването му не са допуснати съществени нарушения на административно производствените правила и противоречие с материалноправни разпоредби, поради което жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

При този изход на делото на ответника следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение, съгласно чл. 143, ал.3 от АПК във връзка с чл. 37, ал. 1 от Закона за правната

помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ в размер на 130 лева.  
По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2, пр. последно от АПК,  
Административен съд – София град

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Р. В. от Р., чрез адв. Д., срещу писмо № 94В-00-387 от 22.08.2025г. на кмета на община [населено място], в което е обективиран отказ на жалбоподателя да се издаде удостоверение за раждане.

ОСЪЖДА Р. В., гражданин на Република Турция да заплати на Община [населено място] сумата 130 лева, представляваща разноски по делото.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: